

Правові положення, пов'язані з постом

Шейх Хейсам Сархан,
нехай зберігає його Аллаг

З ім'ям Аллага Милостивого, Милосердного!

Мовне та термінологічне значення слова.

Слово «піст» в арабській мові «صيام» означає «إمساك», тобто “утримання”.

У шаріатській термінології, *піст* — це акт поклоніння Аллагу, який включає в себе утримання від вживання всіх продуктів харчування, напоїв і всього, що може порушити піст, починаючи з настання справжнього світанку й до заходу сонця.

Стовпи посту:

1. **Намір** (نية)
2. **Утримання** від усього, що порушує піст (امساک)

Види намірів для посту:

1.Намір для обов'язкового посту. У цьому випадку людина повинна взяти намір тримати піст з ночі, тобто до настання світанку. У місяць Рамадан досить зробити намір тримати піст з початку місяця. Місцем наміру - є серце, а оголошення наміру вголос - є нововведенням.

2.Намір для добровільного посту. У цьому випадку дозволяється зробити намір у будь-який час дня за умовою, що людина не вчинила дію, яка порушує піст. Однак нагорода за піст починає нараховуватися з того моменту, як людина зробила намір.

Види посту:

1. **Обов'язковий** (Рамадан, піст-спокутування та обітниця)
2. **Добровільний** (бажаний)

Умови, при яких піст стає обов'язковим:

1. Сповідування Ісламу
2. Здоровий глузд
3. Досягнення статевої зрілості (بلوغ). Що стосується дитини, яка досягла віку розпізнання (تيميز), опікун повинен заохочувати її тримати піст.
4. Знаходження за місцем проживання. Тобто піст для мандрівника не є обов'язковим. Однак, якщо піст не є для нього скрутним, то краще для нього тримати піст відповідно до того, як чинив пророк, нехай благословить його Аллаг і вітає. Також це краще, з міркування якнайшвидшого виконання обов'язка (поститися) та це легше для мусульманина. Крім того, можна застати гідність цього місяця.
5. Здоров'я
6. Вдсутність менструації чи післяпологової кровотечі у жінки.

Стан хвороби поділяється на два види:

1. Хвороба, лікування від якої не очікується. Сюди ж відноситься літня людина, яка не може тримати піст. Такі люди не зобов'язані дотримуватися посту, однак *за кожен день посту* вони повинні нагодувати бідняків: або зібравши таку кількість бідняків, яка відповідає кількості днів у Рамадані, та нагодувавши їх усіх за один раз, або роздавши кожному бідняку по чверті *са'* (міра ваги) їжі, що дорівнює 510 грамів гарного пшеничного зерна. Також бажано, щоб в їжі було м'ясо або їжа була змащена маслом (жиром).

2. Хвороба, лікування від якої очікується, але яка робить піст ускладненим. Сюди ж відносяться жінки, які мають менструацію або післяпологову кровотечу, жінки, які годують грудьми, та мандрівники. Такі люди зобов'язані тримати пропущені дні посту після зцілення. Якщо людина померла до того, як зцілитися, то обов'язок посту спадає з неї.

Настання місяця Рамадан визначається появою молодого місяця, або закінченням тридцятого дня місяця Ша'абан.

Дії, що порушують піст (виправдання має той, хто не знає, забув та чи примушений проти його волі):

1. Умисне прийняття їжі або напоїв. Той, хто зробив це забувши про піст, то його піст дійсний.

2. Статевий акт у денний час, якщо піст був обов'язковим для нього. У цьому випадку, людина зобов'язана відкупленням: визволенням раба; якщо не знайде такої можливості, тоді тримати піст протягом двох місяців поспіль; якщо ж не в змозі, тоді годування шістдесяти бідняків.

3. Еякуляція (сім'явиверження), будь то через доторкання, поцілунки, обійми, тощо.

4. Те, що є заміною для їжі або напоїв, як наприклад, поживні ін'єкції. Що стосується не поживних ін'єкцій, то вони не порушують посту.

5. Виведення крові за допомогою хіджами (кровопускання). Що стосується вилучення невеликої кількості крові, як, наприклад, для аналізу, то у цьому випадку пост не порушується.

6. Навмисне викликання блювоти.

7. Початок менструації або післяпологової кровотечі.

Бажані дії під час посту:

1. Сухур (передсвітанковий прийом їжі)

2. Відкладення сухура ближче до світанку

3. Поспіх при розговінні (відразу після заходу сонця)

4. Розговіння непарною кількістю свіжих фініків; якщо ж їх немає, то сушених. Якщо їх теж немає, то слід розговлятися ковтками води. Якщо немає нічого, чим можна перервати піст, то достатньо наміру у серці на переривання посту.

5. Вимовлення дуа (мольби) при розговінні та під час посту.

6. *Часта роздача милостині (садака)*
7. *Ретельність у виконанні нічних молитв*
8. *Читання Корану*
9. *Здійснення умри (малого паломництва до Дому Аллага в Мекку)*
10. *Сказати тому, хто свариться: «Справді, я - той, хто тримає піст»*
11. *Дбання про те, щоб застати ніч Приречення*
12. *І'атікаф (невідлучне перебування в мечеті) в останні десять днів Рамадану.*

Осудливі дії (макрух) під час посту:

1. *Надмірність у полосканні рота і носа (тобто небажано вводити воду глибоко, щоб невмісно не проковтнути її).*

2. *Проба їжі на смак без потреби.*

Те, що дозволено (мубах) тому, хто тримає піст:

Ковтати слину, куштувати їжу на смак за потреби (за умови, що нічого не буде проковтнуто), купатися, користуватися сиваком (палочкою для очищення ротової порожнини), змащувати пахви, охолоджуватися.

Те, що заборонено (харам) тому, хто тримає піст:

Ковтання мокротиння (але піст це не порушує); поцілунки (для того, чий піст може через це зіпсуватися); порочні слова (також сюди входить скоєння усього забороненого); невігластво (тобто дурість й відсутність м'якості); вісаль (وصال) (тобто продовження посту протягом двох та більше днів без розговіння).

Добровільний (додатковий) піст:

1. Дотримання посту протягом **шести днів місяця Шауаль** для того, хто довів до кінця піст місяця Рамадан. Переважно постити ці дні поспіль, починаючи з другого дня.

2. Піст у день **'Арафа** для того, хто не робить хадж (паломництво).

3. Піст у день **'Ашура** (десятий день місяця аль-Мухаррам) разом із дев'ятим та одинадцятим днем.

4. Піст у **понеділок та четвер**. Піст у понеділок - більш бажаний.

5. Дотримання **триденного посту щомісяця**. І краще, якщо це будуть «білі дні» - дні повного місяця (коли місяць буває в повні): тринадцятий, чотирнадцятий і п'ятнадцятий дні місяця (за місячним календарем).

6. Піст **через день**.

7. Піст у місяць Аллага — **аль-Мухаррам**.

8. Піст у **перші дев'ять днів місяця Зуль-Хіджа**.

9. Піст у місяць **Ша'бан**, проте не слід тримати піст на протязі всього місяця.

Небажаний піст (макрух):

Є небажаним виділяти постом *лише* п'ятницю, або *лише* суботу, або *лише* неділю. Однак дозволено присвячувати один із цих днів дотримуванню посту з певної причини, якщо, наприклад, цей день — день 'Арафа.

Заборонений піст:

1. Виділення місяця Раджаб постом.

2. Піст у день п'ятниці. Однак, що стосується того, хто дотримується якогось із видів добровільного регулярного посту, то немає проблем у його дотриманні.

3. Піст у дні двох свят.

4. Піст у дні ат-ташрік (три дні після Свята Жертвопринесення), крім випадків, якщо паломник не зміг заколоти жертвну тварину (аль-хадій).

5. Безперервний піст протягом цілого року.

Бажаним є безперервність при відшкодуванні посту, а також бажано поспішити почати відшкодовувати піст відразу після святкового дня. Також не можна відкладати відшкодування посту до наступного Рамадану. Якщо все ж таки людина відклала його до наступного Рамадану, то їй необхідно відшкодувати лише пропущені дні і не більше, але вона бере гріх (за відкладення відшкодування посту).

Залят аль-фітр (очисна милостиня після закінчення посту у місяць Рамадан):

Залят аль-фітр є обов'язковим для того, хто застав захід сонця в останній день Рамадану, будучи мусульманином і маючи надлишок на день та ніч свята розміром в один са' більше, ніж потрібно на їжу йому та його сім'ї, та на його основні потреби. Також бажано виплачувати залят аль-фітр за плід, який знаходиться в утробі матері.

Мудрість наказу виплачувати залят аль-фітр:

1. Спокута за недоліки, допущені під час посту через марнослов'я та лихослів'я.

2. Позбавлення бідняків від потреби у зверненні до людей по милостиню у святковий день.

Час видачі заляту аль-фітр:

1. **Дозволений час:** за день-два до свята.

2. **Бажаний час:** з моменту завершення світанкової молитви (фаджр) у день свята й до початку святкової молитви.

3. **Заборонений час:** після святкової молитви.

Розмір закяту аль-фітр:

Закят аль-фітр дається одним са' (міра ваги) їжі, яку зазвичай їдять люди, та не заміщується грошима. Розмір одного са дорівнює двом кілограмам і сорока грамам гарного пшеничного зерна.

Святкова молитва:

Святкова молитва є **обов'язковою** для всіх. Її час починається тоді, коли сонце піднялося від горизонту на висоту списа, і закінчується тоді, коли сонце знаходиться в зеніті. Якщо хтось її пропустив, то не відшкодовує її. Сунною є виконання її в пустельній місцевості за межами поселень, проте можна виконувати її і в мечеті. Перед виходом на молитву бажано з'їсти непарну кількість фініків. Також бажано очиститися, вмастити пахви, одягнути найкращий одяг, піти однією дорогою, а повернутися іншою.

Також немає проблем у привітанні зі святом словами: **«Нехай прийме Аллаг від нас і від вас».**

تقبل الله منا و منكم

/Так'аббапя-Ллагу мінна уа мінкум/

Окрім того бажано вимовляти такбіри загалом, починаючи з ночі перед святом, а також після кожної молитви, поки не сяде сонце в день свята. Такбір потрібно вимовляти наступним чином:

«Аллаг Великий. Аллаг Великий. Немає божества, гідного поклоніння, окрім Аллага. Аллаг Великий. Аллаг Великий, і Аллагу належить уся хвала!»

الله أكبر الله أكبر لا إله إلا الله والله أكبر الله أكبر و لله الحمد

/Аллагу акбар. Аллагу акбар. Ля иляга илля-Ллаг.
уа-Ллагу акбар, Аллагу акбар, уа ли-Лляги-ль-хямд/

Опис святкової молитви:

Святкова молитва складається з двох ракаатів, які здійснюються перед святковою проповіддю (хутбою). У першому ракааті, після вступного такбіра (такбіра аль-іхрам) слід вимовити шість разів такбір (слова Аллагу Акбар). У другому ракааті слід вимовити п'ять такбірів після такбіра, який вимовляється при переході від першого ракаату до другого (такбіра аль-інтікаль). Такбіри вимовляються до того, як приступити до читання Корана.